

CƠ SỞ PHÁP LÝ VÀ CÁC BƯỚC CHUẨN BỊ CHUYỂN ĐỔI TRƯỜNG ĐẠI HỌC DÂN LẬP VĂN LANG SANG LOẠI HÌNH TƯ THỰC

Lý Khánh Tâm

Nghị quyết của Chính phủ số 90-CP, ngày 21 tháng 8 năm 1997 đã định hướng và chủ trương xã hội hóa các hoạt động giáo dục, y tế, văn hóa. Chủ trương này được triển khai cụ thể bằng Nghị định số 73/1999/NĐ-CP của Chính phủ, ngày 19 tháng 8 năm 1999 về chính sách khuyến khích xã hội hóa các hoạt động trong lĩnh vực giáo dục, y tế, văn hóa và thể thao. Đây là cuộc vận động và tổ chức có sự tham gia rộng rãi của toàn xã hội để từng bước phát triển và nâng cao mức hưởng thụ trong các lĩnh vực giáo dục, y tế, văn hóa và thể thao của nhân dân cả về 2 phương diện tinh thần và vật chất.

Cùng với sự củng cố các tổ chức công lập, Nhà nước khuyến khích phát triển rộng rãi các cơ sở hoạt động ngoài công lập: bán công, dân lập, tư nhân. Nhà nước có các chính sách khuyến khích các trường ngoài công lập: ưu tiên được thuê nhà và cơ sở hạ tầng của Nhà nước; được cấp đất hay thuê đất xây trường học, ký túc xá, cơ sở thể dục thể thao mà không phải nộp thuế sử dụng đất. Các trường ngoài công lập được miễn lệ phí trước bạ khi đăng ký quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà, được hưởng ưu đãi về miễn thuế, giảm thuế thu nhập doanh nghiệp. Trong những trường hợp cần thiết phải đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng nhằm mở rộng ngành nghề và nâng cao chất lượng đào tạo, Nhà nước có thể tài trợ

lại số thuế thu nhập doanh nghiệp hay cho vay dài hạn bằng nguồn vốn kích cầu, không tính lãi.

1) Cơ sở pháp lý của đại học dân lập và đại học tư thực

Luật Giáo dục ban hành ngày 02 tháng 12 năm 1998 đã nêu 4 loại hình cơ sở giáo dục, trong đó có loại hình dân lập và loại hình tư thực. Luật Giáo dục sửa đổi số 35/2005/QH 11 được Quốc hội khóa XI thông qua ngày 14 tháng 6 năm 2005 đã nhất quán xác định chính sách đối với trường dân lập, trường tư thực: hai loại hình trường này có nhiệm vụ và quyền hạn như trường công lập; văn bằng, chứng chỉ do trường dân lập, trường tư thực cấp có giá trị pháp lý như của trường công lập.

Trường đại học dân lập được tổ chức và hoạt động theo Quy chế trường đại học dân lập ban hành theo Quyết định số 86/2000/QĐ-TTg ngày 18 tháng 7 năm 2000 của Thủ tướng Chính phủ. Theo đó trường đại học dân lập do tổ chức xã hội, tổ chức xã hội nghề nghiệp, tổ chức kinh tế xin thành lập và huy động các nhà giáo, nhà khoa học, nhà đầu tư cùng đóng góp công sức, kinh phí và cơ sở vật chất ban đầu từ nguồn vốn ngoài ngân sách Nhà nước.

Nhằm thực hiện, đẩy mạnh chủ trương xã hội hóa các hoạt động giáo dục, ngày 17 tháng 01 năm 2005, Thủ

tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 14/2005/QĐ-TTg ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học tư thục. Điều khác biệt lớn giữa trường dân lập và trường tư thục là: (1) Trường tư thục do một hay các nhà đầu tư đứng ra xin thành lập; (2) Trường tư thục có Đại hội đồng cổ đông là tổ chức có quyền hạn cao nhất; (3) Các thành viên Hội đồng quản trị và ban Kiểm soát do Đại hội đồng cổ đông bầu ra từ thành phần những cổ đông có quyền biểu quyết; (4) Toàn bộ tài sản của trường (không được chia và được chia) thuộc sở hữu của các nhà đầu tư.

Ngày 29 tháng 5 năm 2006, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 122/2006/QĐ-TTg chuyển loại hình 19 trường đại học dân lập sang loại hình trường đại học tư thục. Theo đó Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành có liên quan ban hành quy định, hướng dẫn việc chuyển đổi loại hình các trường đại học dân lập sang các trường đại học hoạt động theo Quy chế các trường đại học tư thục. Thời gian chuyển đổi: hoàn thành trước ngày 30 tháng 6 năm 2007. Nguyên tắc của việc chuyển đổi là: (1) Bảo đảm sự ổn định, phát triển của trường; (2) Bảo đảm chặt chẽ về mặt pháp lý, rõ ràng minh bạch về tài chính, tài sản; (3) Bảo đảm quyền lợi chính đáng và hợp pháp của tổ chức, cá nhân đã đóng góp thực sự trong quá trình thành lập và phát triển nhà trường, quyền lợi của cán bộ, giảng viên, nhân viên và người học.

2) Công tác chuẩn bị chuyển đổi của Trường Đại học dân lập Văn Lang

Khi Quyết định số 122/2006/QĐ-TTg

nói trên có hiệu lực thi hành cũng là lúc Hội đồng quản trị khóa II của Trường Đại học dân lập Văn Lang chấm dứt nhiệm kỳ (2001-2006), Hội đồng quản trị khóa II đã tổ chức bầu Hội đồng quản trị khóa III vào ngày 15.7.2006. Hội đồng quản trị khóa III với nhiệm kỳ 2006-2011, đã tiếp nhận các nhiệm vụ do Hội đồng quản trị khóa II để lại và còn có trách nhiệm hoạch định, thực hiện lộ trình chuyển đổi Trường Đại học dân lập Văn Lang từ loại hình dân lập sang tư thục. Trong phiên họp ngày 19.10.2006, Hội đồng quản trị có Quyết định thành lập Ban chuyển đổi loại hình Trường Đại học Văn Lang từ loại hình dân lập sang tư thục (từ đây gọi tắt là Ban chuyển đổi). Ban chuyển đổi đã bắt tay vào các công tác chuẩn bị: (1) Lập phương án, kế hoạch huy động vốn lần thứ 2; (2) Soạn thảo Quy chế tổ chức và hoạt động tạm thời của Trường Đại học tư thục Văn Lang để làm cơ sở thông qua Đại hội đồng cổ đông. Nếu được chấp thuận, Quy chế này sẽ được trình Bộ Giáo dục và Đào tạo xét duyệt. Công việc còn lại là tiếp tục thực hiện công tác kiểm toán độc lập, kiểm kê tài sản hằng năm để tiến tới đánh giá lại toàn bộ tài sản hữu hình và vô hình của Trường.

Công tác chuẩn bị chuyển đổi loại hình của trường đã xong, chờ Bộ GD&ĐT hướng dẫn các bước tiếp theo để hoàn thành việc chuyển đổi đúng thời hạn Bộ quy định 30.6.2007. Mãi đến ngày 31.5.2007, Trường gửi lên Bộ Giáo dục và Đào tạo văn bản số 230/VL để hỏi về bản Quy định chuyển đổi loại hình trường đại học dân lập sang loại hình trường đại học tư thục (từ nay gọi tắt là bản Quy định chuyển đổi). Bộ cho biết bản Quy định chuyển đổi đã

được soạn thảo, đang lấy ý kiến một số bộ, ngành liên quan, sẽ hoàn thiện để kịp ban hành trong quý III/2007.

Sau đó, chúng tôi được biết việc thành lập trường đại học tư thục mới theo Quy chế năm 2005 tương đối dễ dàng hơn là việc chuyển đổi loại hình từ dân lập sang tư thục. Chính phủ đã cho phép thành lập hàng chục trường đại học, cao đẳng tư thục, trong khi đó chỉ mới có hai trường được chuyển đổi sang tư thục đó là Trường Đại học Thăng Long ở Hà Nội và Trường Cao đẳng Công nghệ Thông tin ở TP.Hồ Chí Minh. Việc chuyển đổi này là do tự thân 2 trường nói trên chủ động xây dựng và trình Bộ GD&ĐT duyệt.

Trong Nghị quyết của Chính phủ số 05/2005/NQ-CP ngày 18 tháng 4 năm 2005 về đẩy mạnh xã hội hóa các hoạt động giáo dục, y tế, văn hóa và thể dục thể thao, ngoài các chính sách ưu đãi về thuế, đất đai, Nghị quyết còn đề cập đến cơ chế phi lợi nhuận và cơ chế lợi nhuận. Theo cơ chế phi lợi nhuận thì ngoài phần được dùng để bảo đảm lợi ích hợp lý của nhà đầu tư, phần để tham gia thực hiện các chính sách xã hội của Đảng và Nhà nước, trợ giúp người nghèo, lợi nhuận chủ yếu để đầu tư phát triển. Theo cơ chế lợi nhuận thì lợi nhuận có thể được chia cho các cá nhân và phải chịu thuế. Nhà nước khuyến khích phát triển các cơ sở phi

lợi nhuận.

Do cần tìm hiểu kỹ hơn vấn đề tài chính nên đến nay Bộ vẫn chưa ban hành được bản Quy định chuyển đổi.

Trong khi chờ đợi Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành bản Quy định nói trên, Trường Đại học dân lập Văn Lang vẫn tiếp tục nâng cao chất lượng đào tạo theo những tiêu chí kiểm định chất lượng giáo dục đại học của Bộ Giáo dục và Đào tạo; khẳng định chế độ tài chính minh bạch bằng cách mời công ty kiểm toán độc lập đến kiểm tra sổ sách thu chi tài chính, tài sản hàng năm. Trường triển khai thực hiện kế hoạch chiến lược giai đoạn 2007-2015 và tầm nhìn đến 2020, trong đó xác định mục tiêu: Trường Đại học Văn Lang ổn định và phát triển, xây dựng thành công hệ thống quản trị hiệu quả của mô hình sở hữu mới trong giáo dục đại học ở Việt Nam và phấn đấu đạt cấp độ 2 trong kiểm định chất lượng.

Hội đồng quản trị và Ban chuyển đổi loại hình trường sẽ tiếp tục hoàn chỉnh dự thảo Quy chế tổ chức và hoạt động của Trường Đại học tư thục Văn Lang; đồng thời nghiên cứu tài liệu các trường đã chuyển sang tư thục; soạn thảo phương án và lộ trình chuyển đổi để có thể tiến hành ngay khi có Quy định chuyển đổi của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Lý Khánh Tâm

Chánh văn phòng HĐQT trường ĐHDL Văn Lang